

мы: 485 е близо до 500, а 3540 до 3500 или до 3600; нъ 5 стот. въ 37 или 36 стотины ся съдържи 7. До полученый остатъкъ 145 свалихмы отъ дѣлимо-то и послѣднѣйшѣ цифрѣ 5, и казахмы: 485 е близо до 500, а 1455 до 1500, нъ 5 стот. въ 15 стот. ся съдържатъ 3 пѣти, и 485 въ 1455 шѣтъ ся съдържатъ такожде 3 пѣти.

8. *Да ся раздѣлять 9639475 на 2789.*

$$\begin{array}{r}
 9639475 \quad | \quad 2789 \\
 8367 \quad \quad | \quad 3456 \\
 \hline
 12724 \\
 11156 \\
 \hline
 15687 \\
 13945 \\
 \hline
 17425 \\
 16734 \\
 \hline
 691
 \end{array}$$

Тукъ отлѣво въ дѣлимо-то взехмы четыре цифры 9639, зашто-то дѣлитель-тъ може да ся съдържи въ тѣхъ съ однѣ цифрѣ и казахмы: 2789 е близо до 3000. а 9639 е близо до 10000; 3 хыляды въ 10 хыл. ся съдържи 3 пѣти. Писахмы 3 въ частно-то; умножихмы 2789 на 3, и произведеніе 8367 извадихмы изъ 9639, та получихмы остатъкъ 1272 по-малѣкъ отъ дѣлителя; отъ това и заключихмы, какво цифра 3 за въ частно-то число е земена

вѣрно. Послѣ свалихмы до остатѣка цифрѣ 4 отъ дѣлимо-то и казахмы: 2789 е близо до 3000, а 12724 е близо до 13000; нъ 3 хыляды въ 13 хыл. ся съдържи 4 пѣти, та и 2789 въ 12724 ще ся съдържи пакъ толкова. И продолжихмы все така докрай, както и до тукъ.

Кратко дѣленіе.

48. Дѣленіе-то може да ся прави още по-вѣжсо, ако до ся извършва наумъ вмѣсто да ся пише.

Примѣръ 1. *Да ся раздѣлять 1384 на 4.*

$$\begin{array}{r}
 \text{Дѣлитель } 4 \quad | \quad 1384 \text{ дѣлимо.} \\
 \hline
 346 \text{ частно.}
 \end{array}$$

Въ тоя примѣръ дѣлитель-тъ 4 влиза въ 13, 3 пѣти съ 1 остатъкъ: пишемъ частно-то 3 подъ 3-тѣ въ дѣлимо-то; наумѣваемы си 8 сваленѣ до остатѣка 1, и казвамы: 4 въ 18, 4 пѣти съ остатѣкъ 2; пишемъ 4 за вторѣ цифрѣ въ частно-то; наумѣваемы си 4 сваленѣ до остатѣка 2 и казвамы: 4 въ 24, 6 пѣти безъ остатѣкъ; пишемъ 6 за третѣ цифрѣ или за единицы въ частно-то и така вѣжсо намирамы искано-то частно число 346.